

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY
MANITOBA
ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК V. Ч. 79. СЕРЕДА, 3. ЖОВТНЯ 1923. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, OCTOBER 3rd, 1923. No. 79. VOL. V.

БОЛГАРСЬКИМ ПОВСТАЦЯМ ВІДБРАНО 2 МІСТА.

СОФІЯ, 27. вересня. — Оголошено офіційно, що після острої боротьби болгарські правительствні війська захопили в середу вечером місто Берковіцу. Комуністи, які мали місто в своїх руках, понесли великі втрати. Успіх правительствних військ в Берковіці отворив для них дорогу до Фердинандово, другого важного центра комуністів.

АРМІЯ ЦАНКОВА ЗАНЯЛА ФЕРДИНАНДОВО.

СОФІЯ, 28. вересня. — Правительствні війська заняли нині місто Фердинандово. Таким робом комуністичні революційні елементи втратили свій найбільший центр опору. Окупація міста зстала можлива через заняття в середу вечером Берковіци, яке отворило дорогу до Фердинандово.

КАЖЕ, ЩО СОВІТИ ПОМАГАЛИ РЕВОЛЮЦІОНЕРАМ.

СОФІЯ, 29. вересня. — Виданий правительством комунікат каже, що документи знайдені при комуністичних в'язнях, захоплених під час заняття Фердинандово, дають докази, що повстання в Болгарії було організоване і виконане при активній допомозі московських Совітів.

В Берковіці полягло 209 комуністів.

Коли правительствні війська заняли після штурму Берковіцу, в місті знайдено тіла 209 убитих комуністів. 600 повстанців попадали в руки правительствних військ, а решта втікла в сторону румунської границі. Румунське правительтво урядово повідомило Софію, а також пограничні власті, що всі комуністи, які схочуть шукати схоронення в Румунії, будуть завернені назад на границі.

ЖОВІРИ ПЕРЕХОДИЛИ НА СТОРОНУ ПОВСТАЦІВ.

СОФІЯ, 26. вересня. — Бой правительствних військ з повстанцями ведуться в різних місцях Болгарії і про них правительтво не має певних вістей, бо комунікація є перервана. Повстанці контролюють весь комунікаційний рух, так що правительтво послугується окремими писанцями, які дуже часто попадають в руки повстанців. Повстанці поступають з полоненими жовірами в такий самий спосіб, як поступали більшовики в Росії і часто жовіри переходять на сторону повстанців. Це значить, що революцією в Болгарії керує якась невідома досі сила іза границі і що така революція була добре підготована. Треба згадати, що комуністи зруч но підмовляють на свою сторону державних урядників, які зраджують різні тайні і це піддержує на дусі болгарських повстанців. Правительтво віддало від державної праці всіх підозрілих людей, які сприяють повстанчому рухові.

ГРЕЦІЯ ЗАПЛАТИЛА ІТАЛІЇ 50 МІЛІОНІВ ЛІР.

РИМ, 29. вересня. — Генеральний директор Банку Італії отримав нині від Банку Швейцарії 50 мільонів лір, як відшкодування заплачене Грецією Італії за замордовання італійської пограничної комісії коло Яніни. Це відшкодування було зложено Грецією в швейцарському банку і зстало передане Італії на приказ міжконтинентальної ради амбасадорів, якої рішення Греція згодилася прийняти. Заплачення відшкодування полагодує остаточно греко-італійський спір, викликаний убитством італійської комісії дня 27. серпня.

ІТАЛІЙСЬКА ФЛОТА ОПУСТИЛА КОРФУ.

КОРФУ, 30. вересня. — Вчора вечером відплила з цього порту італійська флота. Оставив лише один війсьнич корабель.

ТУРЕЧЧИНА ПРОГЛОШЕНА РЕПУБЛІКОЮ.

ПАРИЖ, 28. вересня. — Делеша Гаваса з Відня каже, що там кружляють слухи, що в Туреччині проголошено республіку. Однак потвердження цієї вістки нема з жадного безпосереднього жерела.

ПОЛЬСЬКІ ФАШІСТИ ОРГАНІЗУЮТЬ АРМІЮ.

ВАРШАВА, 24. вересня. — Місцеві власті викрили документи, на підставі котрих стверджено, що польські фашисти організують тайно армію, поділену на полки, компанії і менші відділи, якими кермує центральне бюро у Варшаві. В склад фашистської організації входить народова організація "Розвуй", студентські клуби і т. п. В центральній бюрі засідає між іншими князь Любомірський. Легковаження і цілковитий брак протиділення з боку правительства Вітоса викликає серед загалу підозріння, що й правительтво стоїть в порозумінні з фашистами.

ПАШПОРТОВИЙ ПРИМУС В ПОЛЬЩІ.

Польське министерство внутрішніх справ внесло на раду міністрів проект закона про особисті документи, який має бути небаром предложений сеймові. Обов'язок безстанного ношення особистого пашпорту при собі починається від 17. року життя.

В північній часті Болгарії революція вже майже здавлена і повстанці не в силі робити нападів на правительствні війська, але за те в полудневій часті повстанці зростають в силу з кожним днем і напади приймають дуже грізний характер.

Столиця Болгарії Софія переповнена військом. Всі державні і громадські будинки пильнують військова сторожа. Кожного, хто не може вказатися легітимцією, поліція замикає в тюрму і переводить з ним слідство. Як що такий чоловік крутиться в місті без ніякого діла і видається військовим властям підозрілим, його без ніякої церемонії розстрілюють. Населення так вже стероризоване, що багато людей бояться вийти на двір.

АРЕШТОВАННЯ КОМУНІСТІВ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 26. вересня. — Поліційні власті зробили наїзд на місцеві комуністичні організації і перевели масове арештування комуністів. Комуністичний орган "Роте Фане" зівстав закритий властями на протяз двох тижнів. Закриття газети заряджено за поміщення привітної телеграми від Л. Троцького, в якій він заохочував німецьких комуністів до акції і желав їм успіху. Німецькі комуністи розпочали на днях переговори з лівим крилом соціалістів в справі спільної акції проти правительства Штресемана. В соціалістичних кругах є замітний сильний рух за відкликанням своїх представників з кабінету Штресемана.

Німецькі комуністи почесними членами козацької дивізії на Україні.

Радянське правительтво іменуєвало німецьку Комуністичну Партію почесним членом козацької дивізії, що стоїть на Україні. Торжество з цього приводу відбулося в Житомирі. Прибув на його делегат німецьких комуністів Гавзер. У промові підніс за службу червоної армії і заповів революцію в Німеччині, Богато німецьких комуністів іменовано почесними козаками.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ГОЛЯНДСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

АМСТЕРДАМ, 25. вересня. — В Амстердамі відбулася велика робітничая демонстрація, найбільша в історії цього міста, в якій взяло участь 65.000 робітників зі всіх сторін Голландії, щоби запропестувати проти скасування вісімгодинного дня праці і проти збавування голандської фальоти. Демонстрація устроїла соціаль-демократичная партія, в ній взяли участь всі робітнички без огляду на їх політичні чи релігійні переконання. З приводу робітничої демонстрації в місті спинено рух на чотири години. Депутатія аложена з півторатисячі делегатів удалася до столиці Голландії і має там домогатися зниження видатків на озброєння. Державні голандські власті, які ніколи не думали, щоби робітнички могли показати таку зорганізовану силу, тепер застановляються над тим, що дальше робітнички будуть робити.

МОСКВА, 26. вересня. — Сенатор Злучених Держав В. Кінг оглядав сьогодні московські тюрми і говорив з архієпископом римо-католицької церкви в Росії Шелляком, який відсидає десятилітню кару за протиділення проти пролетарської революції в Росії. Американський сенатор говорив, що тюрмени власті польського архієпископа дуже шанують і гарно з ним обходяться.

Одеський відділ Добровольчої Фльоти одержав відомости, що Англія й Японія хочуть звернутися в пароплави, які вивіз туди Врангеля, такі кораблі: "Вологда", "Красноярск", "Курск", "Катеринослав", "Кам'янець Подільський", "Вороніж", "Тамбов" і "Ярослав" о загальній поємности 40.000 тон.

ПРЕСМЕНИ В НЬО ЙОРКУ ВЕРНУЛИ ДО РОБОТИ.

НЬО ЙОРК, 29. вересня. — Страйкуючі пресмени рішили після бурливого мітінгу вчора вечером прийняти умови ньюйорських видавців і пресменської юнії та вернутися в понеділок до роботи. Одиноким усіям пресменів є це, щоби жадний з робітничків не був в ніякій спосіб покараний за участь в страйку. На це видавці згодилися. В часі страйку президент пресменської юнії відібрал ньюйорському льокалеви чартер і спроваджував до роботи в друкарнях юнійних пресменів з інших міст. Цим поміг він зломити страйк.

ГОВЕРНОР РОЗІГНАВ ЗАСІДАННЯ ЛЕГІСЛАТУРИ.

ТУЛСА, 26. вересня. — В стейті Оклагома воєний стан триває дальше. Ку Клаус Клені ставлять гвернорови Валтонови упертий опір проти його розпорядження. Члени стейтвової легіслатури стаїли до сторони цієї тайної організації і намагалися скликати надзвичайну сесію легіслатури, яка мала покарати гвернора за острі кроки проти Кленсменів. Гвернор Валтон заборонив зібрання легіслатури і поручив полковникові Кейови, який тепер править стейтвом, щоби при допомозі війська розігнав зібрання, як що члени цієї інституції будуть намагати відбувати наради.

Полк Кей виконав приказ.

Полковник Кей виконав приказ гвернора Валтона і розігнав засідання легіслатури на самім початку. Він обставив військом федеральні будинки і увійшов до середини в той час, як тимчасовий предсідник легіслатури отворив засідання. Полк Дж. Кей зараз відчитав розпорядження гвернора Валтона про заборону зібрання легіслатури і сказав членам сойму опустити салю наряд, що вони й зробили без ніякого опору, з тим хіба, що деякі члени кестіюували авторітет полка Кей, але він не відповідав на питання нікому і члени дуже скоро забралися до готелю, де мали продовжати соймові наради.

ФЕДЕРАЛЬНІ ВЛАСТІ НЕ ДАЮТЬ БУДИНКІВ.

ВАШІНГТОН, 26. вересня. — Гвернор Валтон віднісся до генерального прокуратора Догерти з просьбою, щоби федеральне правительтво заборонило членам стейтвової легіслатури уживати державних будинків на заборонені ним наради. Генеральний прокуратор говорив про це з президентом Куліджом і по нараді вивлав завідувачому федеральними будинками телеграму, щоби він заборонив членам стейтвової легіслатури сходитися й радити тоді, коли гвернор їм забороняє. Кажуть, що Кленсмени дуже недоволені з такого розпорядження федерального прокуратора, бо це значить, що й федеральне правительтво виступає проти тайної організації, а Кленсмени надіялися, що стейтвовая легіслатура скличе надзвичайну сесію й покарає гвернора Валтона за проголошення воєногого стану.

В РЕДАКЦІЇ "ЗЕМЛІ І ВОЛІ" ПЕРЕВЕДЕНО РЕВІЗІЮ.

Про ревізію в редакції львівської "Землі і Волі" та її співробітників доносить ця газета в числі з 16. вересня слідує: "Працювати й шадити" — такий клич кинув польський міністер дня 5. вересня, відкриваючи треті "Таргі Вскодніє" у Львові. Зачула цей "спасенний клич" й львівська поліція і мусів він глибоко запасти її в душу, бо зараз-же з місця постановила переводити його в діло та з перекрученим троха кличем. Вона постановила сейчас "працювати" (по своїому) і... не шадити нікого. Сейчас з полудня, того самого дня "відвідало" Редакцію "Землі і Волі" 2 комісарів, ціла хмара агентів та щос 20 поліцаїв з крисами, переводячи основну ревізію, яка трвала 3 години. Рівночасно а також нічю переведено ревізію в мешканних секретаря У.С.Д.П. т. Чернецького, відвічалного редактора т. Калатинського, у якого забрано легальні та цензуровані у Львові видання "Нова Культура", як "Сковороду" — Тичини, "Світлогляд Карла Маркса" — Леніна та Енгельса, "Zasad Komunistam", видані "Dziennikow Ludowim", та товаришів: Рудика Степана, Волиця Степана і Хлопя Івана. Переведено також ревізію у т. Володимира Крикія й т. Ліни Худяківної. — Шукана за чимсь, чого й самі мабуть не знали. Питали то за "інструментом", що то "jak zegarek, a w środku ma zegarowy krzyż", — то за якоюсь штукою, що хоч "może być maleńkie jak piórko, a narobić dużo".

Починають знов палити панські двори.

Львівська "Газета Цодзена" доносить, що "збродняке з под знаку кс. Шептицького" (?) підпалили фільварок Стаї в Равщині, власність Гелени Бядорускої. Згоріла стоїла з 8 вагонами збіжа і кератова молотільня. Шкода вносить около 200 мільонів. Той сам часосіс доносить зі Станіславщини, що "останніми тижнями трапилося в тамошньому повіті кілька актів саботажного підпаду польських дворів. Шайка українських "збірув" нічю підпадіть під стоги збіжа і підпадіть їх, не дивлячись на сторожі, якими збіже обставлене. Ті самі "українці збродняке" підпалили нічю з 4. на 5. вересня фільварок Чарторийського в Долишних Тельцях. Шкода вносить кількадесят мільонів. "Саботажі" занотовано і в других селах врославського повіту.

Відродження хемічної промисловости Донбасу.

Хемічна промисловість Донбасу відроджується. За останній час почали працювати заводи: Славянська гута, Юзівський азотний завод, Лиманський "шпалопропиточний" й Микола-Журавський пороховий. Продукція заводів перевищила навіть довоєнну продукцію. Всі ці хемічні підприємства електрифіковано.

М. ЛЕВИЦЬКИЙ ПРЕДСТАВНИКОМ С.С.Р. У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ. — Дотеперішній представник Совітської Росії і Радянської України М. Левицький вручив міністрови заграничних справ д-рови Грінбергові повновласні документи, згідно з котрими він буде від тепер представником Союзу Соціалістичних Радянських Републік.

Рівночасно обмінано ноти, згідно з котрими торговельний договір, заключений 6. грудня 1921 р. між Австрією і російською та українською республіками, поширюється на Союз Радянських Републік.

МЕНШЕВИКИ ПОКИДАЮТЬ СВОЮ ПАРТІЮ.

Відкрився Всеукраїнський зїзд колишних меншевиків. Присутних понад 200 делегатів — в більшости старі свідомі робітнички. Богато гостей. Головує безміний член меншевиків, один з найстаріших членів партії Фарнієв. Під гучні оплески почесними головами зїзду вибирають тт. Леніна, Сталіна, Троцького, Зіновєва, Мартінову і ині. Оголошено декларацию гуртка колишних меншевиків зі стажем з 1900 року, яка характеризує зрадницьку роллю антирадянських партій. Декларация кінчається заявою про вихід з партії. Мартінов зробив доклад про Всесоюзну виставу і каже, що вона довела, що Радянська влада уміє будувати.

УВАГА! ПЕРШИЙ РАЗ В ЦІМ СЕЗОНІ! УВАГА!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ПРИ ВІДДІЛІ УКР. РОБ. ДОМУ В ВІННІПЕГУ

— відіграє —

В СУБОТУ, ДНЯ 6-ГО ЖОВТНЯ Ц. Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

знамениту штуку Ериха Мюгзама п. н.

Ю Д А

драма на 5 діл, з революційного руху німецьких робітників в 1918 році.

ПРИХОДІТЬ ПОБАЧИТИ ЦЮ КАРТИНУ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПРИГOTOВАНЬ НІМЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ, ЗНАМЕНИТО ЗМАЛЬОВАНУ ТАЛАНОВИТИМ ДРАМАТУРГОМ, БО В НИЙ ДІЯННЯ НАС РОБІТНИКІВ І ДОСВІД І НАУКА.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТИВ.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНИ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ОРХЕСТРАЛЬНИЙ ГУРТОК ПРИ УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— устроє —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ЖОВТНЯ Ц. Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ

ПІД ПРОВОДОМ ТОВ. М. ПОПОВИЧА

Програма концерту буде проголошена в слідуєчій числі "Укр. Роб. Вістей".

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті". Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді!